[2020] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1080

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿੰਨੀ

v.

ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430/2020)

ਮਾਰਚ 19, 2020

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟੀਕਲ 226 – ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 – ਸ. 5ਬੀ – ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ
ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ
1888 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ - ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ (ਹੁਣ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ - 23.02.2017 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 14.08.2017 ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
18.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 18.08.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਾਰਡ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ 23.02.2017 ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਕਿ ਉਹ 'ਕੋਇਰੀ ਜਾਤੀ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ -
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 22.08.2017 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 'ਕੋਇਰੀ ਜਾਤੀ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1081

- ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।
ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ - ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਸੀ ਅਸਫਲ - ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਰਾਹਤ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ - ਇੱਥੇ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਛੇ ਮਹੀਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਿਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਈ.
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ (ਹੁਣ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ?

ਕੀ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਵਿੱਚ 18.08.2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 02.04.2019 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਦੇਖੋ?

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੈ

22.08.2017 ਨੂੰ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀ

ਕੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ? [ਪੈਰਾ 10] [1090--]

2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ

ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ/ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ। [ਪੈਰਾ 51] [1114--]

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ:-

ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1083

ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੂਲ, ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ।
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਹਨ
ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਹੈ
ਲੱਭਿਆ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ
ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ
ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਪਟੀਸ਼ਨ, ਰਾਹਤ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ.

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਦਾਅਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇੱਕ ਸਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। [ਪੈਰਾ 51] [1114--; 1115--]

4. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: -

() ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ]

() ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ.

2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਵਿੱਚ 18.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 02.04.2019 ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226
22.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 52] [1115--; 1116--]

ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956: [1959] ਐਸਸੀਆਰ 995; ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ, (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 536: [1996] 10 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 585 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.

ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ,
ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸ.ਸੀ. 425 : [1955] ਐਸਸੀਆਰ 1; ਰੀ: ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143, ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 745: [1965] ਐਸਸੀਆਰ 413; ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ, (1997) 3 ਐਸਸੀਸੀ 261 : [1997] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1186;
ਭਾਰਤ ਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ ਵੀ. ਅਸ਼ੋਕ

ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2000) 8 ਐਸਸੀਸੀ 216: [2000] 3 ਬੇਨਤੀ.
34; ਏਸ਼ੀਅਨ ਰੀਸਰਫੇਸਿੰਗ ਆਫ ਰੋਡ ਏਜੰਸੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 299: [2018] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1045 - ਭਰੋਸੇ.

ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ
ਅਤੇ ਹੋਰ, (2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 533: [2002] 2 ਐਸਸੀਆਰ 383; .
ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਬਨਾਮ ਪੀ ਜੈਰਾਜਨ, (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 754:
[2005] 1 296 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼ੰਕਰ ਪੁੱਤਰ ਰਘੁਨਾਥ ਦੇਵਰੇ (ਪਾਟਿਲ) ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ, (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 220; ਰਾਜ ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਰੁੰਗਟਾ, [1952] ਐਸਸੀਆਰ 28: ਏਆਈਆਰ
1952 ਐਸਸੀ 12; ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1996) 9 ਐਸਸੀਸੀ 309 : [1996] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 260; ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਸ਼ਿਵ ਜਤਨ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1994) ਪੰਨਾ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
220 : [1994] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 94 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.
ਅਨੰਤ ਐਚ. ਉਲਾਹਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2017 (1) ਬੀਓਐਮ ਸੀਆਰ 230 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

(2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 220	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5
[1955] ਐਸਸੀਆਰ 1	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21
[1959] ਐਸਸੀਆਰ 995	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 22
[1965] ਐਸਸੀਆਰ 413	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 27
[1997] 2 1186	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 28
[2000] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 34	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 30
[2018] 2 1045	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 32
[1996] 10 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 585	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 38
[1952] ਐਸਸੀਆਰ 28	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 44
[1996] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 260	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 45
[1994] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 94	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 46

[2002] 2 383 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 49

[2005] 1 296 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 51

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430 2020.

ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3673/2018 ਵਿੱਚ 02.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 20/2019 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 02.05.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1431/2020

ਸੁੰਦਰਮ, ਸਿਧਾਰਥ ਭਟਨਾਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ
ਐਸ ਚੌਧਰੀ, ਚਿੰਤਾਮਨੀ ਭੰਗੋਜੀ, ਯੋਗੇਸ਼ ਕੋਲਟੇ, ਮਹੇਸ਼ ਪੀ ਸ਼ਿੰਦੇ, ਸ਼ਕੁਲ ਆਰ ਘਟੋਲੇ, ਦਿਲੀਪ ਅੰਨਾਸਾਹਿਬ ਤੌਰ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੋਕੁਲ ਕਥਾਨੇ, ਅਮੋਲ
ਵੀ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪਰਾਂਜਪੇ, ਮੇਹੁਲ ਐਮ ਗੁਪਤਾ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿਧਰਾ, ਆਰ ਪੀ ਗੁਪਤਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵਾਡ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਵਾਡ, ਸਿਧਾਰਥ
ਮਹਾਜਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਕ੍ਰਿਤੀ ਜੱਗੀ, ਅਜੈ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਜੇਐਸ ਵਾਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅਰੁਣ
ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰ ਪੇਡਨੇਕਰ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 02.04.2019 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3673 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 20 ਵਿੱਚ 02.05.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ:- . <u>ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430/2020</u>

<u>ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।</u>

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। 23.02.2017 ਨੂੰ,

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1087 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਬੀ
ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।
ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸਨੇ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ
ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ।
ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ, ਉਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਧ ਐਕਟ, 2018 ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮਿਤੀ 14.08.2017.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 18.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
() ਅਤੇ () ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਐਫ 14.08.2017 ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ
ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 02.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਤਰਿਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੀ
ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼
ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 20 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਮਿਤੀ 02.05.2019. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 02.04.2019 ਅਤੇ 02.05.2019 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਬੀ. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1431/2020

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪਰਬ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਸੁਧਾ ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 67 ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 23.02.2017. ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਕਿ ਉਹ 'ਕੋਯਾਰੀ' ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੈ
19.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ 2017 ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 22.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 02.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 19.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ
ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਕੋਇਰੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

02.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ. ਚੌਧਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ। ਟਿਊਲਿਪ ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਭਟਨਾਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ. ਚੌਧਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਐਚ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1089 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨੰਤ ਐਚ ਉਲਾਹਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2017 (1) ਬੀਓਐਮਸੀਆਰ 230, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੰਕਰ ਪੁੱਤਰ ਰਘੁਨਾਥ ਦੇਵਰੇ (ਪਾਟਿਲ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ
ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 220. ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
23.02.2017 ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ
ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।
ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5ਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੇਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਬਦਲਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਣ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜਾਤ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ
ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 14.08.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1431/2020 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਉਪਾਅ ਘਟ ਕਰੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਐਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

() ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

() ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿ ਜਾਤੀ
ਪੜਤਾਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ (ਹੁਣ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ?

() ਕੀ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਵਿੱਚ 18.08.2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 02.04.2019 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਨ
ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ?

(v) ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ 22.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 02.04.2019 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ?

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਐਚ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1091 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੋ
ਇੱਕ ਫੀਲਡ.

ਸੰਵਿਧਾਨ (74ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992 ਦੁਆਰਾ, ਭਾਗ 9 "ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ" ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੪੩ ਟੀ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ (74ਵੀਂ) ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
1994 ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 41 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 25, 2006 ਤੋਂ 19.08.2006 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ" ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
2008 ਵਿੱਚ ਪਰ 2012 ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 21 ਦੁਆਰਾ 08.10.2012 ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2015 ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13 ਦੁਆਰਾ, "31.12.2013 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 31.12.2017 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ", ਜੋ 01.04.2015 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ,

ਲਾਗੂ ਸੀ:-

"5. ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ:
- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ
ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਗਜ਼, ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਗੈਰ-ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਵਿਮੁਕਤ ਜਾਤੀਆਂ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ,
ਖਾਨਾਬਦੀ ਕਬੀਲੇ, ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਛੜੇ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ) ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਐਕਟ, 2000 (ਨਾਗ, 2001 ਦਾ)।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਆਮ ਜਾਂ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 31 ਤਾਰੀਖ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਦਸੰਬਰ, 2017, ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਐਚ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ,

() ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ; ਅਤੇ

() ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ, ਵੈਧਤਾ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ ਐਲਐਕਸਵੀ, 2018 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:-

2. ਮੁੰਬਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਵਿੱਚ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ "ਮੁੰਬਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ"), —

ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ, "ਛੇ ਮਹੀਨੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ" ਸ਼ਬਦ ਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ" ਸ਼ਬਦ ਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਦਲ ਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
2015;

ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ, "ਛੇ ਮਹੀਨੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ" ਸ਼ਬਦ ਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਤੋਂ ਬਦਲ ਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:-

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।
ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ
(ਤੀਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2018, ਅਜਿਹੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ "ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ" ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ "ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ" ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2018 ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ ਐਲਐਕਸਵੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਏ
ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਆਇ V "ਵਿਭਿੰਨ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,
ਅਰਥਾਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 9, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ: -

8. ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।
ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ (ਤੀਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2018 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ
ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2ਏ) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 5 ਬੀ
ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਬੀ), ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 51-1 ਬੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।
9. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਚੋਣਾਂ।

ਹੁਣ, 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430 ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 23.02.2017 ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਵ 22.08.2017 ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਜੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18.08.2017 ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
18.08.2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੈਰਾ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈ:-

5. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ, ਜੋ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਨ:
"(ਅ) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 14/08/2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਅਯੋਗਤਾ ਅਧਾਰਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ 14/08/2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ।

18.08.2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ 14.08.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਖਰਕਾਰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 02.04.2019 ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ 14.08.2017 ਦਾ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 02.04.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।
ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 57 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“57 ..... ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੈ
ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145/2018 ਅਤੇ 3673/2018 ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ। ਚੋਣਾਂ
ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ 23 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19 ਅਗਸਤ 2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ। ਉਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1095 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਏ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145/2018 ਅਤੇ 3673/2018 ਵਿੱਚ ਬੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 18.08.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 02.04.2019
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1431 ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1431 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1431 'ਤੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।
ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.08.2017 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਟਿਊਲਿਪ ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 22.08.2017 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
22.08.2017 ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
2018 ਦਾ ਨੰਬਰ ਐਲਐਕਸਵੀ. ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੂਲ, ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12. ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਨਤਾ ਦਾ ਏ ਜਾਂ ਜਨਤਕ/ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਆ ਜ਼ੂਦਾ ਹੈ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ। ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ,

ਪੰਜਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਭਾਗ 24 ਉੱਚ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਪੈਰਾ 619 ਵਿਚ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:-

"ਉੱਚ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ

ਇਸ ਦਾ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ,

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਪ੍ਰਾਦੇਸ਼ਿਕ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਉਭਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

21. ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਈ। ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਟਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 425, ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 105 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਆਈ

ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 105 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ (ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਲੀਲ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੇਠ ਹਨ

ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੦੫ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

13. ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 136 ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕੁਝ ਹੈ
ਇਹ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਡੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਅਤੇ ੧੩੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਧਾਰਾ 105 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ
ਕੇਰਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਬਿੱਲ, 1957 ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਐਫ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"33. ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਅਸਥਾਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।
ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ,ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਧਾਰਾ 143 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ:

4. ਕੀ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ?"

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸੀ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟਾਂ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-
“35.

ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ:

52. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਚੌਥਾ ਸਵਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

53. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

54. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਸਮੇਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਉਹ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟਾਂ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਖਿਆ
ਹੇਠਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1099 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

"ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ਏ 33 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ
ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ" ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ
ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ "ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਜੋਂ ਬੋਲਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 2, 4, 32 (3) ਅਤੇ 367 (1) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਕਾਨੂੰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (29) ਵਿੱਚ "ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ 1908 ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ
ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ। ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 33 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਰਹੋ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ
ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗਜੇਂਦਰਗਡਕਰ, ਸੀ.ਜੇ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 745 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀ
ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਗਭਗ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੈਰਾ 129 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

129. ਜੇ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਹੀਣ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸ ਲਈ ਹੈ

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੇਸ।

28. ਐਲ ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 3 ਐਸਸੀਸੀ 261 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਕ ਅਨਿੱਖੜਵੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਧਾਰਾ 323ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 323 ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 323ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(1) ਸੰਸਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ
ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(ਡੀ) ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 136 ਅਧੀਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ;

"

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1101 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ 323ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ
ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਬੀ ਦੇ ਏ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ:-

"99. ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 323-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 323-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226/227 ਅਤੇ 32 ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ,
ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 323-ਏ ਅਤੇ 323-ਬੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ" ਧਾਰਾਵਾਂ, ਇਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ। ਧਾਰਾ 226/227 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਧਾਰਾ 226/227 ਅਤੇ 32 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਸੰਵਿਧਾਨ....."

ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2000) 8 ਐਸਸੀਸੀ 216 ਰਾਹੀਂ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ।
ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ। ਬਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 329, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 10, ਪੈਰਾ 713, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:-

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਆਇਆ
ਐਮ.ਵੀ. ਐਲੀਜ਼ਾਬੇਥ ਬਨਾਮ ਹਰਵਾਨ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਐਂਡ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, 1993 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (2) ਐਸਸੀਸੀ 433. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਉੱਤਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਦਾਲਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਮੇਤ ਅਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਨ। ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿਆਨ (ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 10, ਪੈਰਾ 713) ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਚ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਿਛਲੇ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ
ਜੋ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਨਾ।

ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ- ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਬਦਭਾਵਨਾ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਨਿਆਂਇਕ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ। ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:- "30. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 329 (ਬੀ) ਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 'ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ
ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਲਈ; ਇਹ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਚੋਣਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ ਧਾਰਾ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 329 ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਸਵਾਲ ਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕੇਸ ਦਾ ਪੈਰਾ 25, (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405)। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1103 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤਾਂ ਜੋ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕੇ

ਨਿਆਂਇਕ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਲਾਜ; ਫਿਰ ਵੀ ਸਬਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ, ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰੋ
ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿਓ
ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ। ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਹਮਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਦੌਰਾਨ
ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵੇਗਾ।
ਅੰਸੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰੀਸੁਰਫੇਸਿੰਗ ਆਫ ਰੋਡ ਏਜੰਸੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 299. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ) ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈ:-

"19. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।—

(3) ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ-

(ਸੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜਸਟਿਸ ਆਦਰਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"28. ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਕ ਕਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਨਰੀਮਨ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ) ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾ 52 ਅਤੇ 54 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

52. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ (ਦੇਖੋ ਆਰਟੀਕਲ 215)। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਪਾਸ ਵਿੱਚ 1964 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ, ਗਜੇਂਦਰਗਡਕਰ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 499 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 789, ਪੈਰਾ 138)

138. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਹੈਲਸਬਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ' (ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ 9, ਪੰਨਾ 349)।

54. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1105 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ। ਇਹ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 215 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਵਜੋਂ। ਨਾਲ ਹੀ,
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ)
ਬੀ
ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਧਾਰਾ 19 (3) ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ..... ”
ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
36 (ਡੀ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 36 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"36. ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ:

ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਨਰੀਮਨ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਪੈਰਾ 36 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (3) (ਸੀ)
ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਬੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ
ਹਾਈ ਜੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਹੁਣ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ)

ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ), ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ / ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਭਾਵ 23.02.2017 ਨੂੰ, ਜਾਤੀ ਬੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 18.08.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੀ ਕੋਰਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਈ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 18.08.2017 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਅਪੀਲ ਕ੍ਰਰਤਾ। ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ,

ਜੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਅਥਾਰਟੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੇ

ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ

ਅਤੇ ਹੋਰ, (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 536 ਨੇ ਜੀ ਪੈਰਾ 108 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ:

“108.

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1107 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

()..... ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰੇਗੀ
ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 11-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ

ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਨੰਤ ਐਚ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਲਾਹਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (ਸੁਪਰਾ)। ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

"2. ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਕੋਰਮ: ਨਰੇਸ਼ ਐਚ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਵੀਐਲ ਅਚਲੀਆ, ਜੇਜੇ) ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 11 ਅਗਸਤ 2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ
ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

() ਕੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕੌਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1965 ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

() ਕੀ ਕੌਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ,
ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ
ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ?

() ਕੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੌਂਸਲਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ ਧਾਰਾ 9 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1965 ਦਾ ਏ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ
98, 99 ਅਤੇ 100, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-
98. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਧਾਰਾ 9 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ-
ਏ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ "ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ"। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਖੇਡੋ। ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਤੀਜੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਛੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ।

99. ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਕੌਂਸਲਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਰ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣਾ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
ਇਸ ਲਈ ਕੌਂਸਲਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਖਤਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਪਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਵੇਗੀ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।

100. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1109 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 9-ਏਜੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ
ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
ਕੌਂਸਲਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ
ਸ਼ੰਕਰ ਪੁੱਤਰ ਰਘੁਨਾਥ ਦੇਵਰੇ (ਪਾਟਿਲ) ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 220 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 7, 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ:-

7. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਕ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ(ਆਂ) ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਬੁਹਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ
ਸਿੱਟੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਆਧਾਰ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ (ਹੁਣ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਲੋੜ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੀ
ਡੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੰਕਰ ਪੁੱਤਰ ਰਘੁਨਾਥ ਦੇਵਰੇ (ਪਾਟਿਲ) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਜੇ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ
ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ/ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ
ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ, ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1111 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ
ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਰੁੰਗਟਾ, 1952 ਐਸਸੀਆਰ 28: ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 12 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ
ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ
ਕਰਦਾ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੀ
ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1996) 9 ਐਸਸੀਸੀ 309 ਵਿੱਚ ਇਸ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ,
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਰਦਾਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਮ
ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ
ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਅੰਤ, ਇਸ ਲਈ, ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ।
ਸ਼ਿਵ ਜਤਨ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1994) 3 ਸਤੰਬਰ 220. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:-

“38 .....ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ, ਕੋ ਵਾਰੰਟੋ ਅਤੇ ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ
ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ, ਪਰ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ◌ਾਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ
ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ

ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। .....”

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅੰਤਰਿਮ ਹਦਾਇਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਪਾਇਆ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।
ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1984 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧ ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ
ਐਕਟ, 1984, ਜੋ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 11ਏ, ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 11ਏ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਦਿਓ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਟੀ.ਐਨ. ਅਤੇ ਹੋਰ, (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਕੈਸੂਸ ਓਮਿਸਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਇਹ
ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ:-

14. ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1113 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੋ, ਸੋਧ ਕਰੋ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰੋ। (ਰਿਸ਼ਭ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਏ
ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਨ.ਬੀ. ਕੈਪੀਟਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, (2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 515) ਵਿਧਾਨਕ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ. ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਰਸਿਮ੍ਹੀਆ ਕੇਸ, (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 88 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੰਜੁਦਈਆ ਕੇਸ, (1996) 10 ਐਸਸੀਸੀ 619 ਇਹ ਮਿਆਦ ਹੋਰ ਸੀ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ () ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
() ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ, ਪਰ ਗੈਰ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀ ਮਿਆਦ ਦੁਆਰਾ ਵੀ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
(ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1984 ਧਾਰਾ 6 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਹ ਉਦੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰੀਖਣ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਹਨ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ। ਵਰਤਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕੇ. ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜੈਰਾਜਨ, (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 754 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ
ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।
ਨਿਰਣਾਇਕ ਤਾਰੀਖਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ। ਕੇ. ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇਣਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ
ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਤੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਚਾਲਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ/ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ:-

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੂਲ, ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ ਅਖਤਿਆਰੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ

ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ।

() ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

() ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ

ਬੇਨੇਡਿਕਟ ਡੇਨਿਸ ਕਿਨੀ ਬਨਾਮ ਟਿਊਲਿਪ, ਬ੍ਰਾਇਨ ਮਿਰਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1115 [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਕੋਲ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ
ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ. ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ, ਰਾਹਤ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ
ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣਾ, ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ
ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸਾਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਬੀ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਕਟਰ ਨਹੀਂ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਿੱਥੇ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਲਪਨਾ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਅਸੀਂ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ, ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਨੁਕਤੇ: -

ਮੁੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫ ਬੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

() ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2269 ਵਿੱਚ 18.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 2017 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 02.04.2019 ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ।

22.08.2017 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼।

ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1431 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ, ਯਾਨੀ ਕੋਯਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

54. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1429-1430 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ
ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.09.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਤੀ ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

55. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ
02.04.2019. ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

